

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

СЛУЖБОВА-БОЙОВА ПІДГОТОВКА ЯК ОСНОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

*Матеріали
міжнародного науково-практичного
круглого столу
30 листопада 2022 року
м. Одеса*

ОДУВС
2022

УДК 614.88:351.74(477)
С916

Матеріали викладені у авторській редакції з незначними коректорськими правками.

Службова-бойова підготовка як основа професійної
С916 діяльності поліцейських : матеріали міжнар. науково-
практичного круглого столу (м. Одеса, 30 листопада 2022
року). Одеса : ОДУВС, 2022. 204 с.

У збірнику представлені дослідження науково-педагогічних працівників,
практичних працівників правоохоронних органів, ад'юнктів, слухачів,
курсантів, студентів.

УДК 614.88:351.74(477)

© ОДУВС, 2022

ВСТУПНЕ СЛОВО

Швець Дмитро Володимирович

Ректор Одеського державного
Університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент,
заслужений працівник освіти України

Шановні колеги!

В складних умовах воєнного стану щиро вітаю Вас на міжнародному науково-практичному круглому столі «Службово-бойова підготовка як основа професійної діяльності поліцейських», який об'єднав провідних фахівців-практиків, відомих науковців та молодих вчених-початківців.

Приємно відзначити, що круглий стіл за роки свого проведення змінив формат з університетського на міжнародний, що підкреслює важливість його проблематики, яка виноситься щорічно на обговорення, практичну потребу та змістовність.

Важливо наголосити, що рекомендації та пропозиції, висловлені під час обговорення актуальних питань удосконалення бойової підготовки поліцейських отримують відповідне впровадження в освітній, правозастосовній практиці та в умовах бойових дій.

Проблематика круглого столу щодо службово-бойової підготовки поліцейських щороку набуває все більшої актуальності, оскільки перед поліцейськими постають все нові виклики та небезпеки в їх професійній діяльності, які потребують високопрофесійної підготовки, набуття нових знань та навичок, постійне підвищення кваліфікації задля ефективного протистояння загрозам та небезпекам як суспільства, так і їх власного життя.

Ознайомлення з матеріалами круглого столу свідчить про широкий спектр питань, які піднімаються учасниками та потребують відповідного законодавчого та організаційного вирішення. Слід з приємністю відзначити, що до дослідження питань забезпечення бойової підготовки поліцейських долучаються також здобувачі освіти.

Міжнародний формат науково-практичного заходу, об'єднуючи фахівців зрізних країн, сприяє обміну міжнародним досвідом та передовими практиками організації та забезпечення службово-бойової підготовки поліцейських, що є невід'ємною умовою виконання поліцейськими професійних обов'язків та забезпечення їх життя та здоров'я, як в мирний так і воєнний час.

Впевнений, що конструктивне спілкування професіоналів в рамках круглого столу буде сприяти успішному пошуку нових ідей в науковій і практичній діяльності, удосконаленню законодавства та практики його застосування у сфері службово-бойової підготовки поліцейських.

Бажаю учасникам науково-практичного круглого столу «Службово-бойова підготовка як основа професійної діяльності поліцейських» цікавої дискусії, плідної співпраці та нових успіхів!

Література

1. Про Національну поліцію Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII.
2. Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України Закон України від 03.03.2022 № 2114-IX.

СПЕЦІАЛЬНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ЯК ОБОВ'ЯЗКОВА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ДО ЗДІЙСНЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО НЕСЕННЯ СЛУЖБИ З ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ

Маяцька Єлизавета,
студентка навчальної групи 21ПЗдс
Херсонського факультету ОДУВС

Науковий керівник:
Вайда Тарас,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри спеціальної фізичної
та вогневої підготовки
Херсонського факультету ОДУВС

Спеціальна фізична підготовка (далі – СФП) правоохоронців як обов'язковий компонент їх професійної готовності до ефективного несення служби у відповідності з відомчими (МВС) вимогами сприяє досягненню у працівників поліції об'єктивної готовності до ефективних професійних дій (припинення правопорушень, злочинів тощо) з мінімальним ризиком для власного життя та здоров'я і спрямована на формування таких елементів, як: 1) спеціальні знання, вміння та навички застосування заходів фізичного впливу, прийомів самозахисту та рукопашного бою у реальних обставинах оперативно-службової діяльності, у тому числі в умовах значних фізичних і психічних навантажень; 2) вміння долати перешкоди та пересування у різних складних умовах оперативно-службової діяльності; 3) вдосконалення професійно важливих фізичних (силової та швидкісної витривалості, швидкості реагування, спритності тощо) та психічних якостей (психічної стійкості; концентрації та переключення уваги, швидкості оперативного мислення, точності

імовірного прогнозування тощо); 4) забезпечення професійної працездатності та надійності організму (досягнення високого рівня функціонування систем і органів, які отримують найбільше навантаження у процесі службової діяльності); 5) підвищення витривалості організму працівника НПУ до дій у несприятливих специфічних умовах професійної діяльності (високої чи низької температури зовнішнього середовища, високогір'я, у процесі тривалого перебування у приміщенні, автомобілі, несення служби в нічний час, при перебуванні у ЗІЗ, при роботі з представниками специфічного середовища (правопорушниками) тощо); 6) формування професійних рис характеру (сміливості, рішучості, витриманості, впевненості у власних силах тощо) [1; 2].

СФП як навчальна дисципліна, що викладається у закладах освіти МВС України зі специфічними умовами навчання, має на меті забезпечити підготовку працівників НПУ з високим рівнем всебічної фізичної підготовленості, здатних ефективно виконувати оперативно-службові завдання, належно переносити розумові, нервово-психічні та фізичні навантаження без зниження професійної працездатності, при цьому досконало володіти прийомами фізичного впливу та навичками самозахисту [3, с. 58-60].

Фізична підготовка (*далі* – ФП) працівників поліції організовується і проводиться у формі фізичних вправ у режимі дня (ранкова фізична зарядка, фізкультурна пауза, тренування перед заступанням на службу по охороні громадського порядку), планових навчальних занять у службовий час (навчальний час у закладах освіти МВС України специфічними умовами навчання), самостійних занять, масових фізкультурно-спортивних заходів, занять у спортивних секціях з прикладних та інших видів спорту [4, с. 35-42].

Поняття ФП, ЗФП та СФП можуть розглядатися також у вузькому розумінні. ФП у вузькому розумінні – це процес, спрямований на всебічний розвиток фізичних якостей людини (поділяється на загальну та спеціальну). ЗФП у вузькому розумінні спрямована на всебічний і, водночас, пропорційний розвиток різних фізичних якостей працівників поліції; СФП – на розвиток їх фізичних якостей відповідно до вимог, обумовлених специфікою професійної діяльності.

Необхідною умовою ефективного проведення занять з ФП є дотримання основних методичних принципів (загальних правил, якими необхідно керуватись при плануванні і проведенні занять), до

найголовніших з котрих належать такі, як: 1) доступність та індивідуалізація; 2) безперервність та регулярність; 3) поступового підвищення навантаження; 4) єдності загальної та спеціальної фізичної підготовки. Розриємо їх більш детально.

1) *Принцип доступності та індивідуалізації* передбачає вибір вправ і характеру тренувальних навантажень, які відповідають віковим, статевим та індивідуальним особливостям поліцейських, стану їх здоров'я, рівню фізичного розвитку і фізичної підготовленості, функціональним можливостям організму, його морфологічним властивостям. Спроби виконати непосильну вправу можуть призвести до спотворення техніки, а надмірні фізичні навантаження – до негативних функціональних зрушень в організмі. Суть цього принципу полягає у дотриманні наступних правил: від відомого до невідомого; від засвоєного до незасвоєного; від простого до складного; від легкого до важкого. Вимоги принципу є наслідком обмеженості адекватних пристосувальних реакцій організму і вказують на необхідність урахування фізичних і психічних можливостей людини, її стану на конкретний момент. 2) *Принцип безперервності та регулярності* вимагає, щоб кожне заняття проводилось тоді, коли ще не зник ефект від попереднього тренування. Необхідно передбачати оптимальне чергування фізичних навантажень з відпочинком, щоб забезпечити накопичення у поліцейських тренувального ефекту окремих вправ і тренувальних занять. 3) *Принцип поступового підвищення рівня навантаження* впливає із властивості пристосування до стандартних навантажень, які перестають бути такими, що тренують. Принцип передбачає оптимальне і безперервне підвищення навантаження (обсягу та інтенсивності), інколи до межі функціональних можливостей організму здобувачів вищої освіти. 4) *Принцип єдності загальної та спеціальної ФП* виходить із цілісності організму як складної системи, в якій максимальний прояв однієї функції вимагає необхідного рівня розвитку решти органів і систем організму. Принцип передбачає, щоб засоби ЗФП використовувались обов'язково для закладення функціональної та координаційної бази з метою подальшої поглибленої спеціальної фізичної підготовки.

Висновки. Завдяки визначеним принципам формується належна ФП у працівників Національній поліції України спрямована на збереження здоров'я, творчої та трудової активності, всебічний розвиток фізичних якостей, професійно важливих умінь та навичок

працівників поліції, необхідних для виконання оперативно-службових завдань.

Література

1. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII (зі змінами станом на 15.06.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення: 05.11.2022).

2. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України : наказ МВС України від 26.01.2016 року № 50. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16#Text> (дата звернення: 08.11.2022).

3. Вайда Т.С., Кузнєцов О.І. Фахові вимоги та організаційно-методичні основи виховання фізичної культури правоохоронців в умовах ВНЗ МВС України. *Становлення особистості професіонала: перспективи й розвиток* : матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 19 лютого 2010 року). Одеса: ОДУВС, 2010. С. 58-60.

4. Вайда Т.С., Саратовський О.В. Щорічне оцінювання фізичної підготовленості особового складу закладів вищої освіти МВС України: стан і напрями удосконалення системи фізичного виховання (на прикладі Херсонського факультету ОДУВС). *Службова підготовка як основа професійної діяльності поліцейських* : матеріали круглого столу, м. Одеса, 15 листопада 2019 року. Одеса, ОДУВС, 2019. С. 35-42.

Наукове видання

**СЛУЖБОВА-БОЙОВА ПІДГОТОВКА ЯК ОСНОВА
ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ**

*Матеріали
міжнародного науково-практичного
круглого столу
30 листопада 2022 року
м. Одеса*

Підписано до друку 30.11.2022.Формат 60х90/16. Папір офсетний.

Гарн. «Times New Roman» Друк цифровий. Ум. друк. арк. 11,3.

Наклад 120 прим.

Видавництво ОДУВС

м. Одеса, вул. Успенська, 1

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3507 від 25.06.2009 р.